

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย
และการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ
ที่เกี่ยวกับการใช้ยาต้านจุลชีพในสัตว์
และการเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มเลี้ยงสัตว์

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์

ความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยในการแก้ปัญหาเชื้อดื้อยา:

Political Commitment of the High-Level Meeting of the UNGA on Antimicrobial Resistance

นายกรัฐมนตรีกล่าวถ้อยแถลงเรื่องเชื้อดื้อยา (AMR) ในฐานะประธานของกลุ่มประเทศ G-77 ในการประชุมผู้นำระดับสูงระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (UNGA) ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา วันที่ 21 กันยายน 2559

การประชุมครั้งที่สองของ OIE ด้านการจัดการการดื้อยาและการใช้ยาสมเหตุสมผลในสัตว์

Second OIE Global Conference on Antimicrobial resistance

and Prudent use of Antimicrobial agents in Animal

ณ ประเทศโมร็อกโก เมื่อวันที่ 29-31 ตุลาคม 2561

รณว.กษ กล่าวถ้อยแถลงในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพของ OIE ที่สอดคล้องตามแผนปฏิบัติการระดับโลกอีกครั้งผ่านปฏิญญาทางการเมือง

ประชุมขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์จัดการดื้อยาต้าน จุลชีพประเทศไทย “ปักหมุด ... หยุดเชื่อดื้อยา”

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2560

เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการร่วมมือกับประชาคมโลก
รณรงค์สัปดาห์รณรงค์ตระหนักรู้ด้านแบคทีเรีย ปี 2560 (World Antibiotic Awareness week)

"ภาคปศุสัตว์ร่วมมือ ใส่ใจการใช้ยาปฏิชีวนะ"
"Livestock stakeholders handle antibiotics with care"

วันที่ 16 พ.ย.2561

กรมปศุสัตว์ร่วมกับองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ(OIE) และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดงานเนื่องใน "สัปดาห์การใช้ยาปฏิชีวนะอย่างตระหนักรู้ (World Antibiotics Awareness week ; WAAW)"

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ ประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564

คณะกรรมการนโยบายการดื้อยาต้านจุลชีพแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ 86/2560 ลงวันที่ 10 มี.ค. 2560 มีรองนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
มีอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

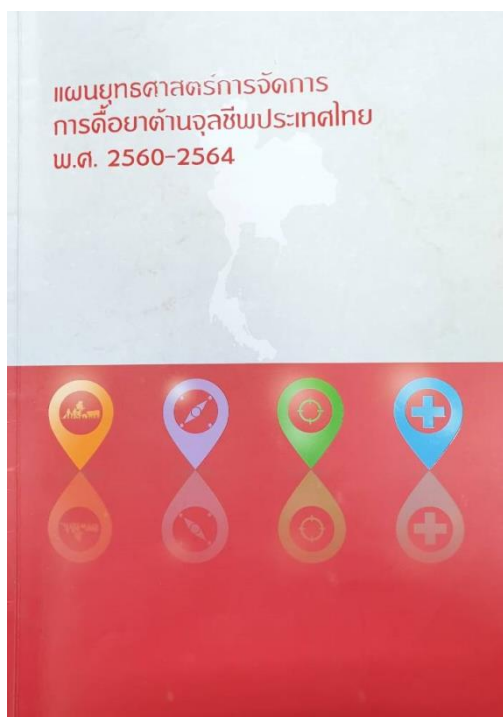

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ ประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564

เป้าประสงค์ 5 ข้อ

1. การป่วยจากเชื้อดื้อยาลดลง 50 %
2. ปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพสำหรับมนุษย์ลดลง 20 %
3. ปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพสำหรับสัตว์ลดลง 30 %
4. ประชาชนมีความรู้เรื่องเชื้อดื้อยาและตระหนักในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้น 20 %
5. ระบบจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพมีสมรรถนะตามเกณฑ์สากล

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ ประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพในภาพรวมของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในสถานพยาบาลและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยาและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมความรู้ด้านเชื้อดื้อยาและความตระหนักด้านการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมแก่ประชาชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารและพัฒนากลไกระดับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการดื้อยาต้านจุลชีพอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการการจัดการการติดยาต้านจุลชีพในภาคการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อขับเคลื่อนงานให้เป็นที่ไปตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพแห่งชาติ

การดำเนินการและเป้าหมาย ในการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพในภาคปศุสัตว์

กิจกรรมปกติที่กรมปศุสัตว์ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

1. เก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังเชื้อก่อโรคอาหารเป็นพิษ และยาตกค้างในห่วงโซ่การผลิตสินค้าปศุสัตว์
2. รับรองการปฏิบัติที่ดีตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ถึงสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
3. ส่งเสริมระบบมาตรฐานฟาร์มและมีสัตวแพทย์ควบคุมการใช้ยาในฟาร์ม โดยมีการอบรมสม่ำเสมอ
4. เก็บตัวอย่างยาสัตว์ในท้องตลาด เพื่อตรวจสอบคุณภาพ
5. มีการบังคับใช้กฎหมายกรณีพบยาสัตว์ผิดกฎหมาย

กิจกรรมที่กรมปศุสัตว์ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยา

เป้าประสงค์ปี 2564

1. พัฒนาระบบเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาตามวิธีสากล (OIE) และพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการในการตรวจวิเคราะห์เชื้อดื้อยา (วิธีการเก็บตัวอย่าง วิธีตรวจ อุปกรณ์ บุคคลากร)
2. พัฒนาการควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพที่ขายเข้าฟาร์ม ร้านค้าปลีกสะดวกซื้อ และการขายผ่านออนไลน์ (ดำเนินการร่วมกับ อย.)
3. พัฒนามาตรการทางกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น (มาตรฐานบังคับ GAP, การขนส่งซากสัตว์, การกำกับดูแลอาหารสัตว์ผสมยา)
4. พัฒนาแนวทางปฏิบัติในการลดการใช้ยาต้านจุลชีพ (ABO free, RDU, Alternatives, คู่มือและการประชาสัมพันธ์)

- ❖ 1. มีระบบเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาและมีห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์เชื้อดื้อยาที่มีศักยภาพ
- ❖ 2. บุคคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคการผลิตสินค้าปศุสัตว์มีความรู้เรื่องเชื้อดื้อยาและตระหนักในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้น
- ❖ 3. ปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพสำหรับสัตว์ลดลงอย่างน้อยร้อยละ 30

การควบคุม ป้องกันและ การแก้ปัญหาคาเรียด้านจุลชีพในภาคปศุสัตว์

โรงงานผลิตอาหารสัตว์

ฟาร์มเลี้ยงสัตว์

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ถูกกฎหมายและมีระบบมาตรฐาน
- ตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ตาม พรบ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558
- ห้ามใช้ยาต้านจุลชีพที่มีความเสี่ยงต่อการดื้อยาผสมในอาหารสัตว์
- ห้ามใช้ยาต้านจุลชีพผสมในอาหารสัตว์เพื่อเร่งการเจริญเติบโต
- มีกฎหมายและสัตวแพทย์กำกับดูแลการส่งใช้ยาในโรงงานอาหารสัตว์
- ส่งเสริมโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ไม่ผสมยาปฏิชีวนะ

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม
- มีสัตวแพทย์ควบคุมการใช้ยาในฟาร์ม
- เก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์
- ส่งเสริมการใช้ยาต้านจุลชีพในฟาร์มอย่างสมเหตุผล
- ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบไม่ใช้ยาปฏิชีวนะ
- ส่งเสริมการใช้สมุนไพรและผลิตภัณฑ์ทางเลือก
- ประชาสัมพันธ์และสร้างความตระหนักให้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับเรื่องเชื้อดื้อยา

การควบคุม ป้องกันและ การแก้ปัญหาคาดโรคติดต่อจากจุลชีพในภาคปศุสัตว์

โรงฆ่าสัตว์

- โรงฆ่าสัตว์ถูกกฎหมายและมีระบบมาตรฐาน
- เก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังการติดต่อจากจุลชีพ
- มีพนักงานตรวจโรคสัตว์กำกับดูแล

สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์/ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

- เก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังการติดต่อจากจุลชีพ
- ตรวจสอบการตกค้างของยาปฏิชีวนะในสินค้าปศุสัตว์
- ส่งเสริมให้มีมาตรฐานของสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ (ปศุสัตว์ OK)

ยาต้านจุลชีพที่ใช้ในการผลิตปศุสัตว์

- ยาได้รับการขึ้นทะเบียนถูกต้อง
- ตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์หลังออกสู่ตลาด
- ปรากฏปริมาณยาสัตว์ผิดกฎหมาย
- คำนวณปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพในปศุสัตว์

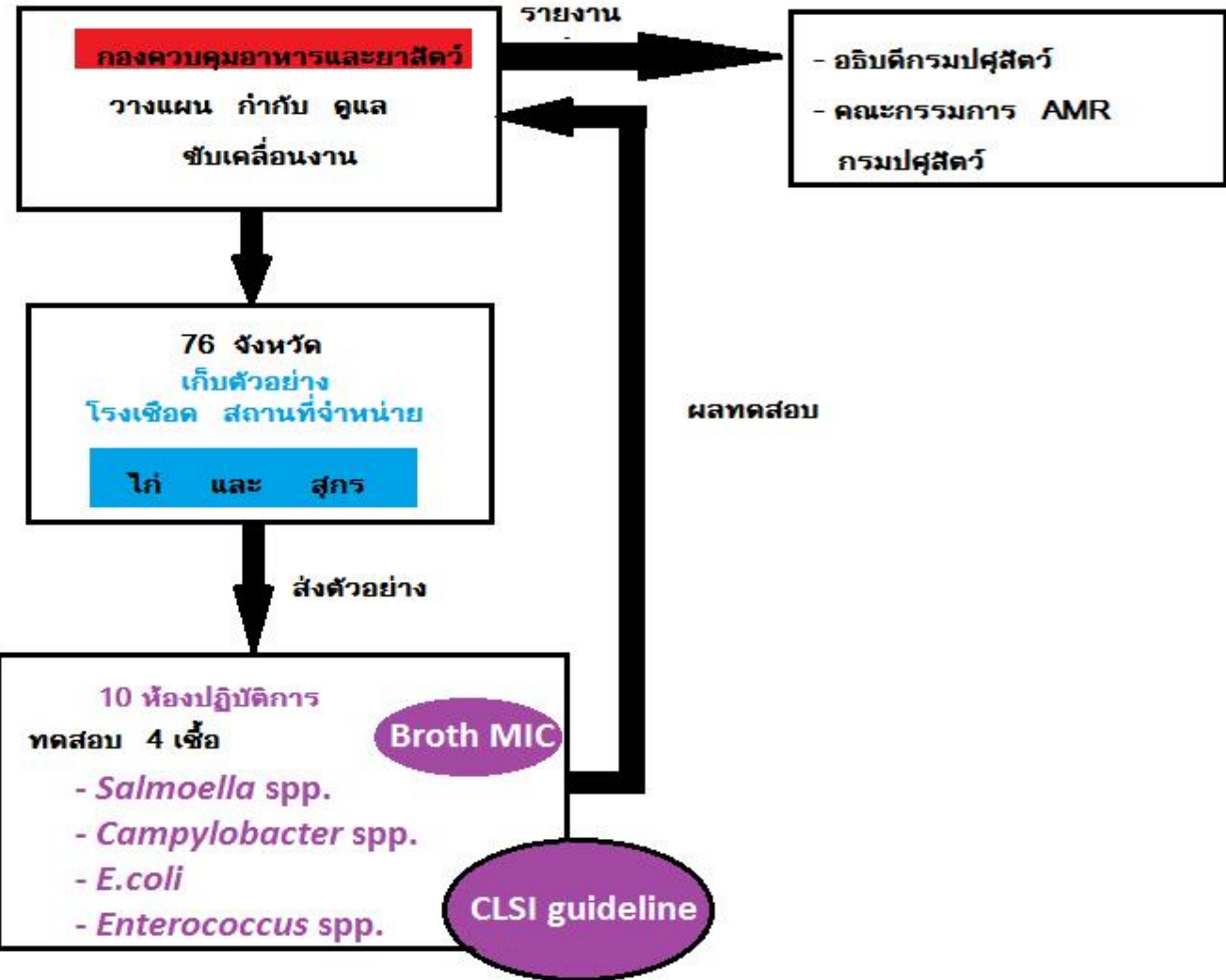
ยุทธศาสตร์ที่ 1

การเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
พัฒนาระบบเฝ้าระวังเชื้อดื้อยา	เก็บตัวอย่างซีรัมและเนื้อของไก่และสุกร 5,900 ตัวอย่างต่อปี เฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในแบคทีเรีย 4 ชนิด ได้แก่ <i>Salmonella</i> spp. <i>Campylobacter</i> spp. , <i>E. coli</i> และ <i>Enterococcus</i> spp.
พัฒนาศักยภาพและเครือข่ายห้องปฏิบัติการ	พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการ ปรับวิธีการตรวจให้เป็นไปตามมาตรฐาน และอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการตรวจวิเคราะห์เชื้อดื้อยา (สสช. สตส. ศวพ. (7 แห่ง))

การเฝ้าระวังการดื้อยาในช่วงปี 2559-2560

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพในภาพรวมของประเทศ

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
สร้างความเข้มแข็งระบบการควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพ	กรมปศุสัตว์ร่วมกับ อย. ในการควบคุมการกระจายเภสัชเคมีภัณฑ์และยาสำเร็จรูปประเภทยาต้านจุลชีพที่ขายเข้าฟาร์ม/ร้านค้าปลีกสะดวกซื้อ/ช่องทางขายออนไลน์ • กรมปศุสัตว์มีการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนตามพรบ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 และพรบ.ยา พ.ศ. 2510

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	• พัฒนากฎหมายเพื่อกำกับดูแลการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา• อบรมหลักสูตรสัตวแพทย์ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา

อาหารสัตว์ที่ผสมยา

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยา ที่ห้ามผลิต นำเข้า ขยาย และใช้ พ.ศ. 2561

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (28 มี.ค. 2561)
มีผลบังคับใช้ 180 วัน (25 ก.ย. 61) และ 2 ปี (26 ก.ย. 63)

หน้า ๑๒
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๗๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า ขยาย และใช้ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมการผลิต นำเข้า ขยาย และใช้อาหารสัตว์ที่ผสมยา เพื่อสนับสนุนการใช้ยาอย่างสมเหตุผล เพื่อควบคุมปัญหาการดื้อยา และคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคจากสารตกค้างในผลิตภัณฑ์จากสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า ขยาย และใช้ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ ๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ยา” หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ยาด้านแบคทีเรีย” (Antibacterial drugs) หมายความว่า ยาที่มีฤทธิ์ฆ่า ทำลาย หรือยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย รวมถึงเชื้อมัยโคพลาสมา (Mycoplasma spp.)

“ยาด้านจุลชีพ” (Antimicrobial drugs) หมายความว่า ยาที่มีฤทธิ์ฆ่า ทำลายหรือยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย รา ไวรัส พยาธิ โปรโตซัว

“สถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนเอง” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าสถานที่นั้นจะเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของสัตว์หรือของผู้อื่นที่ยินยอมให้เจ้าของสัตว์ใช้สถานที่นั้น

“สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม” หมายความว่า สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์และหลักเกณฑ์อื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนด

“สัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งที่ทำหน้าที่ควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์อาจกำหนดคุณสมบัติหรือเงื่อนไขของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

การบังคับใช้กฎหมาย

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ มีผลบังคับใช้ วันที่ 25 กันยายน 2561
- หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตอาหารสัตว์ และไบโอสังกะยม มีผลบังคับใช้ วันที่ 25 กันยายน 2561
- หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ มีผลบังคับใช้ วันที่ 26 กันยายน 2563
(ยกเว้นไบโอสังกะยมมีผลบังคับใช้วันที่ 25 กันยายน 2561)

บทกำหนดโทษตามมาตรา 71 ของ พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ 2558:
จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	• โครงการ “การเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์”• โครงการ “การลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์” (ต่อยอดโครงการจาก สนง.ปศข 5)

โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการการจัดการการดื้อยา ต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564

โครงการ “การเลี้ยงสัตว์**ปลอด**การใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์”

ความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ ผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสัตว์
และผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

โครงการ “การ**ลด**การใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์”

โครงการ	ลด การใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์	เลี้ยงสัตว์ ปลอด การใช้ยาปฏิชีวนะ
คุณสมบัติของฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการ	➢ <u>ฟาร์ม GAP สุกร และสัตว์ปีกเนื้อ</u> ➢ ฟาร์มสุกรขุนที่ได้รับการรับรองฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปลอดสารเร่งเนื้อแดงหรือสารกลุ่ม β-Agonist ➢ - ไม่ได้กำหนด ➢ - ไม่ได้กำหนด ➢ - ไม่ได้กำหนด ➢ - ไม่ได้กำหนด ➢ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะในการเลี้ยงสัตว์	➢ <u>ฟาร์ม GAP สุกร</u> (ระยะขุน) ➢ ฟาร์มสุกรขุนที่ได้รับการรับรองฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปลอดสารเร่งเนื้อแดงหรือสารกลุ่ม β-Agonist ➢ <u>โรงฆ่าถูกต้องตามกฎหมาย (กม 1) และสามารถสอบย้อนกลับได้</u> ➢ <u>ที่จำหน่ายสามารถสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์ได้</u> ➢ <u>ที่จำหน่ายเข้าร่วมโครงการปศุสัตว์ OK</u> ➢ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการไม่ใช้ยาปฏิชีวนะในการเลี้ยงสัตว์

โครงการ

ลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์

เลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะ

**ข้อกำหนดการใช้
เวชภัณฑ์สัตว์**

- สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มเป็นผู้กำกับดูแล
- สามารถใช้ยาปฏิชีวนะได้อย่างสมเหตุผล
- มีแผนการใช้ยาและการบันทึก รายชื่อยา วิธีการใช้ ปริมาณที่ใช้ และระยะเวลาที่ใช้
- บันทึกข้อมูลปริมาณยาที่ใช้ เพื่อนำมาคำนวณเป็น ปริมาณยาที่ใช้ต่อตัว และ mg/PCU

- สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มเป็นผู้กำกับดูแล
- ไม่มีการใช้ยาปฏิชีวนะในทุกรูปแบบ
- อาหาร น้ำ ต้องไม่มีการเติมยาปฏิชีวนะ
- สกูร์ต้องได้รับการเลี้ยงโดยปราศจากการใช้ยาปฏิชีวนะ ตั้งแต่เกิดถึงจับขาย (Born to harvest)
- สามารถใช้ยากันบิด วัคซีน และทางเลือกอื่น เช่น สมุนไพร ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องได้
- หากสัตว์เจ็บป่วย สามารถใช้ยาปฏิชีวนะรักษาได้แต่ต้องคัดแยกออกจากฝูงและนำออกจากระบบ

ใบรับรองลงนามโดยปศุสัตว์เขต

ประกาศรายชื่อฟาร์มที่ผ่านการรับรองทาง
เว็บไซต์ของควบคุมอาหารและยาสัตว์
<http://afvc.dld.go.th>

ใบรับรองลงนามโดยอธิบดีกรมปศุสัตว์

พิธีลงนาม MOU ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะ วันที่ 30 เมษายน 2561 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น

ฟาร์มเข้าร่วมโครงการฯ ประมาณ 150 ฟาร์มทั่วประเทศ คิดเป็นจำนวนสุกรประมาณ 250,000 ตัว

เป้าหมายฟาร์มเข้าร่วมโครงการฯ ในปีงบประมาณ 2561

โครงการ “การเลี้ยงสัตว์ปลอดการ
ใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิต
สินค้าปศุสัตว์”
และ
โครงการ “การลดการใช้ยาปฏิชีวนะ
ในฟาร์มปศุสัตว์”

เขต	จำนวนฟาร์ม ปลอดการใช้ยา	จำนวนฟาร์มลดการใช้ยา		
		ไก่เนื้อ	สุกร	รวม
1	18	2	0	2
2	12	12	8	20
3	14	7	21	28
4	4	6	23	29
5	2	7	13	20
6	31	0	21	21
7	12	12	9	21
8	-	9	11	20
9	7	11	8	19
รวม	100	66	114	180

ฟาร์มปลอดผ่านการรับรองแล้ว 51 ฟาร์ม จาก 100 ฟาร์ม
ฟาร์มลดผ่านการรับรองแล้ว 70 ฟาร์ม จาก 180 ฟาร์ม

ตรวจประเมินฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการฯ

มอบใบรับรองฟาร์มลดการใช้ยา

มอบป้ายประกาศฟาร์มปลอดการใช้ยา

อธิบดีกรมปศุสัตว์มอบใบประกาศนียบัตร
“การเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะ” ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วม
โครงการฯ ในงาน ภาคปศุสัตว์ร่วมใจ ใส่ใจการใช้ยาปฏิชีวนะ
"Livestock stakeholders handle antibiotics with care"
วันที่ 16 พ.ย.2561

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	เฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์ 340 ตัวอย่างต่อปี

สนง.ปศจ เก็บตัวอย่างยาสัตว์ชนิดฉีดหรือกิน
เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพ

- จำนวน 340 ตัวอย่างทั่วประเทศ ประกอบด้วย Enrofloxacin, Tylosin, Ivermectin, Colistin, และ Amoxicillin
- ส่งตรวจวิเคราะห์ที่สำนักตรวจสอบคุณภาพ
สินค้าปศุสัตว์ (สตส.)

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	• อบรมหลักสูตรสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มและหลักสูตรเพิ่มสมรรถนะ• เฝ้าระวังและตรวจสอบสารตกค้างยาต้านจุลชีพในผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ 4,900 ตัวอย่างต่อปี

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	• กรมปศุสัตว์ร่วมกับสัตวแพทยสภาพัฒนาคู่มือแนวปฏิบัติในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม• ศึกษาการใช้สมุนไพรและผลิตภัณฑ์ทางเลือก

ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยใช้สมุนไพรเพื่อทดแทนการใช้ยาปฏิชีวนะ
ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพและยุทธศาสตร์ว่าด้วยสมุนไพร

โครงการนำร่องผลิตไข่สมุนไพรที่จังหวัดปราจีนบุรี

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ลดใช้ยาต้านจุลชีพในการทำปศุสัตว์	• อบรมหลักสูตรสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มและหลักสูตรเพิ่มสมรรถนะ• เผื่อระวังและตรวจสอบสารตกค้างยาต้านจุลชีพในผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ 4,900 ตัวอย่างต่อปี

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพ
อย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์

ลดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในห่วง
โซ่การผลิตอาหาร

ควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้าน
จุลชีพอย่างเหมาะสมใน
สถานพยาบาลสำหรับสัตว์เลี้ยง

ความคืบหน้าการดำเนินการ

- จัดทำกฎกระทรวงระเบียบและประกาศตาม พ.ร.บ. ควบคุม
การฆ่าเพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559
- ส่งเสริมและพัฒนาระบบโรงฆ่าสัตว์
 - ตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ตามกฎหมาย
 - ตรวจรับรอง GMP โรงฆ่าสัตว์
- กรมปศุสัตว์ร่วมกับสัตวแพทยสภาพัฒนา
แนวปฏิบัติการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม
ในสัตว์เลี้ยง

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยา และควบคุมดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

กลยุทธ์	ความคืบหน้าการดำเนินการ
ให้ความรู้เรื่องการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม	งานวิจัยสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาเชื้อดื้อยาในภาคการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ให้ความรู้กับเกษตรกรถึงปัญหาเชื้อดื้อยา

แผ่นพับให้ความรู้กับเกษตรกรเรื่องเชื้อดื้อยา